

Examentrainer

FOSSIELE BRANDSTOFFEN

Naar: examen vmbo-b 2006-1, vraag 30 tot en met 32.

Op internet staat de volgende informatie: 'Fossiele brandstoffen zijn ontstaan uit vergane organismen van miljoenen jaren geleden. Opstoken van fossiele brandstoffen versterkt het broeikaseffect.'

Drie brandstoffen zijn: gas, hout en olie.

1p 1 Welke van deze brandstoffen zijn fossiele brandstoffen?

- ☐ A Gas en hout.
☒ B Gas en olie.
☐ C Hout en olie.

Koolstofdioxide is belangrijk voor het broeikaseffect.

1p 2 Wat is de naam van een ander broeikasgas?

- ☐ A Stikstof.
☒ B Waterdamp.
☐ C Zuurstof.

1p 3 Wat is het belangrijkste gevolg van het broeikaseffect?

- ☐ A De toename van gevaarlijke straling.
☒ B Het opwarmen van de aarde.
☐ C Het verzuren van de bodem.

AFVALVERWERKING

Naar: examen vmbo-b 2006-2, vraag 34 tot en met 36.

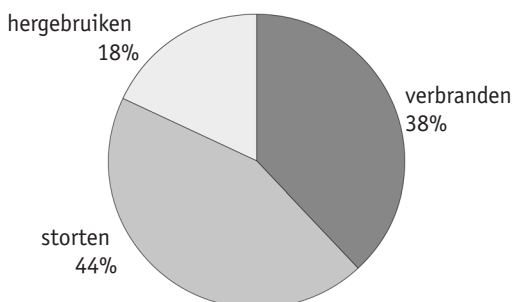
In de afgelopen jaren is de hoeveelheid afval in Nederland sterk gestegen. Veel afval wordt tegenwoordig gescheiden. Groente-, fruit- en tuinafval (gft-afval) gaat vaak in de groene bak, papier wordt vaak apart ingezameld.

In afbeelding 61 is de afvalverwerking tussen 1984 en 2000 vergeleken.

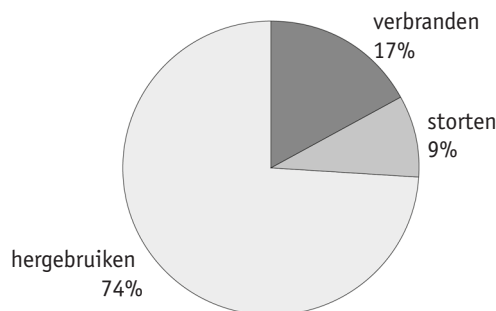
1p 4 Welke vorm van afvalverwerking is tussen 1984 en 2000 toegenomen?

- ☒ A Hergebruiken.
☐ B Storten.
☐ C Verbranden.

▼ Afb. 61 Afvalverwerking in 1984 en 2000.

1 afvalverwerking in 1984

2 afvalverwerking in 2000

In Nederland wordt bij afval onder andere onderscheid gemaakt tussen gft-afval en klein chemisch afval. In 2003 werd in Nederland 1365 miljoen kilogram gft-afval geproduceerd. Toch kregen we in dat jaar minder dan 1365 miljoen kilogram compost.

1p 5 Geef hier één reden voor.

Voorbeelden van een juiste reden:

– Niet alle gft-afval wordt gecomposteerd.

– Bij afbraak/composteren wordt een deel van het gft-afval verbruikt.

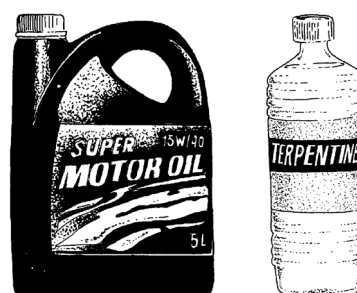
– Bij composteren treedt waterverlies/verdamping op.

In afbeelding 62 zijn twee producten weergegeven: een fles motorolie en een fles terpentine.

1p 6 Welke van deze verpakkingen moet of moeten bij het klein chemisch afval worden weggegooid?

- ☐ A Alleen die van de motorolie.
☐ B Alleen die van de terpentine.
☒ C Zowel die van de motorolie als die van de terpentine.

▼ Afb. 62 Motorolie en terpentine.

Plusvraag

BIOTECHNOLOGIE

Naar: vmbo-t 2004-1, vraag 49 en 52.

In de voedingsmiddelen-industrie worden steeds meer nieuwe technieken gebruikt. Zo is het mogelijk genetisch gemodificeerde micro-organismen verschillende soorten enzymen te laten maken die gebruikt kunnen worden bij de productie van voedingsmiddelen. Voor het maken van kaas wordt bijvoorbeeld de stof chymosine gebruikt. Chymosine wordt uit de maag van jonge slachtkalveren gehaald. Men kan chymosine ook laten produceren door gistcellen met een gen van een kalf. Ook voor de productie van conserveermiddelen, geurstoffen en smaakstoffen zijn genetisch gemodificeerde micro-organismen beschikbaar.

2p 7 Geef van de volgende uitspraken aan of ze juist of onjuist zijn.

Uitspraak	Juist	Onjuist
Bij deze nieuwe vorm van biotechnologie wordt gebruikgemaakt van veredeling.		X
Door gistcellen chymosine te laten produceren, hoeven er minder kalveren geslacht te worden voor kaasproductie.	X	
Niet de gistcellen zelf, maar alleen de stof die ze maken wordt gebruikt bij het produceren van kaas.	X	